

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

❖ פרשת ויקהל-פקודי ❖

"ויאמר אליהם, אלה הדברים" אשר אנכי מקהיל אתכם ועשיתי אחדות ביניכם, זהו "אשר צוה ה' לעשות אותם" שתהיו באחדות גמור לקדושת שבת. (תולדות אדם) עמוד לח

• מבשר טוב •

ויקהל משה. (לה א)

נאמר דווקא בבניית המשכן "ויקהל משה", שבשביל בנין המשכן נצרכים דווקא לאחדות ואהבת ישראל. ובלא זה אין שייך בניית המשכן. וכמו כן, כמו שהורבן בית המקדש נגרם מחמת שנאת חינם, כמו כן עיכוב ביאת המשיח, הוא מחמת שנאת חינם. והגאולה תתרחש, רק כשיהיו באחדות ואהבה.

זה גם השייכות שישנו בין פרשת ויקהל לפקודי, שעל פי רוב נקראים יחדיו. דהנה כנתבאר לצורך בניית המשכן נצרכים אנו לאחדות ואהבת ישראל. וזה בא לרמז, שאם לא יהיה ענין "ויקהל", שהוא אחדות ואהבת ישראל. יכול ח"ו להגיע למצב של "פקודי", שפקודי הוא מלשון חסרון, מרמז על חסרון המקדש. ולכן נצרך כה של "ויקהל", שהוא האחדות לצורך בנין המקדש.

נצחיות המקדש

• זכרון משלי •

ויקהל פקודי.

היינו, כשישראל נקהלים יחד איש עם רעהו, אז כל אחד ואחד מכיר את חסרונות עצמו. כי עיקר המבחן וההכרה על חסרונות עצמו הוא רק בדיבוק חברים. עמוד לז

• היהודי הקדוש •

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל. (לה א) **כמו** ששמעתי מהאיש היהודי נ"ע: שויקהל גימטריה מקו"ה. **הינו** עד"ת הוא צירוף דע"ת, והוא על דרך מה שאמרו חז"ל [שבת לא] שדעת זו טהורת, וכן הוא ההתחברות עם כלל ישראל הוא מטהר. (משמרת איתמר ויקהל)

עמוד ...

• תודת הרה"ק מלענטשנא •

ויקהל משה וגו' ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשת אותם. (לה א) **יש** לבאר, כי הנה נודע שלקדושת שבת צריך תחלה אחדות בין עדת בני ישראל, כמו שכתוב בזוהר הק' "למהוי אחד באחד" כו'. וזהו "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל", היינו שתקהיל כל הכנוסיה כו' ועשה ביניהם אחדות לבל יהיה פירוד לבבות בין אחינו בני ישראל חס וחלילה.

• דברי בינה •

ששת ימים תעשה מלאכה. (לה ב)

שתדעו שעיקר המלאכה הוא, אשר תדעו שמלאכה תעשה מעצמה, רק אתם כצל בעלמא. והראיה מזה ז'כיום השביעי שבת/, ואם עיקר תכלית הוא המלאכה, למה נתן השבת. מכלל שאין עיקר התכלית המלאכה.

עמוד רסא

• חלקת יהושע •

לא תבערו אש בכל מושבתיכם ביום השבת. (לה ג)

להיותה מאד מכעס וקטמות ומחלוקת והקפדה עד קצה האחרון בשבת קודש, וכדאיתא בתיקוני זוהר שעל זה מרמוז "לא תבערו אש בכל מושבתיכם ביום השבת", וכמוכן כאשר בשבת קודש ניתוסף נשמה יתירה, ועל ידי כעס ידוע שאף בימות החול הנשמה מסתלקת ונכנס בו נשמה מסטרא אחרא רחמנא ליצלן מכל שכן גודל הפגם ביום המנוחה בשבת.

מאמר שלישי עמי סב

• דברי בינה •

והנשיאם הביאו את אבני השרהם וכו'. (לה ד)

להבין, למה הביאו דוקא את אבני השרהם. ונראה על פי מה שאמרו חז"ל שאצל כל שבט, מי שהמא ח"ו היה אבנו כהה. שנתכהה אבנו, ולא היה לו בהירות. כך הנשיאים, יש להם גדולה רק בשביל ישראל, שהראשי ישראל, אין להם בהירות רק כפי גודל מעלת ישראל, ואם ח"ו חוטאין אין להם בהירות. ונמצא, כל נשיא מישראל היה לו

בהירות רק לפי צדקת שבטו, כמו האבני שוהם, שהם היה צריכין לזה.

עמי רעא

• חלקת יהושע •

והמלאכה היתה דים וכו' לעשות אותה והותר. (לו ז)

והקושיא ידוע, אם דים אינו והותר. ואיתא בספר עטרה לראש

צדיק שהעיקר שלימות היה בזה - והותר, שנשאר, שהלך כל אחד בשכרון הלב, שמא נדבתו נשאר, וזה חשוב מאד בשמים. וכפי שאומרים בשם הר"ר **בונם זצללה"ה**: הבוחר בשירי זמרה, שזמרה ותפלה כזה שעולה על גדותיו, כמו כוס מלא שנשפך לחוץ, זה רוצה השי"ת. ולדעתנו נוכל לומר, שתפלה כזו שאדם הושב בדעתו שנשאר ולא עלה למעלה, בבחינת שיריים, זה חשוב בשמים.

עמוד 132

• אדון עדות •

וכל חכם לב בכם יבואו ויעשו את כל אשר צוה ד'. (לו ז)

מלת בכם מיותר לכאורה, והיה די לומר

וכל חכם לב יבואו. ונראה על דרך הרמז, כי ידוע ליו"ח שכאשר יתעורר חשק באדם לעשות מצוה, לפעמים תתעבר בו נשמת איזה צדיק המסייעו לגמור המצוה בשלימות. וזה מרומז בפסוק כאן "וכל חכם לב בכ"ם יבואו" - שיבואו בכם צדיקים לכמי לב אשר יתעברו בקרבכם, ויעשו את כל אשר צוה ד', מוסב על הצדיקים שהם יעשו ויגמרו המצוה, וד"ל.

עמוד קעו

||| פרשת פקודי |||

תמיד לפניו יתברך אהבתם והתקשרותם אליו יתברך. שאפילו אם ח"ו מחמת עוונותיהם יופסק מאתם זה הדביקות והרצונות הקדושים שהיה להם, יהיה זה ראשית הרצונות והמחשבות הקוק וזכור תמיד לפניו יתברך, כמו ענין המשכון.

וזהו על ידי "שנתמשכן ב' פעמים בשביל עוונותיהם", שאז נפסקה התקשרותם של ישראל אליו יתברך. לכך כתיב לשון 'משכן ב' פעמים, שאף על פי כן המשכון של ישראל, שהוא הרצונות שלהם, מוטל לפניו יתברך תמיד.

פרשת צו עמי נב

• תולדות אדם •

אלה פקודי המשכון משכון העדות כו'.

כתב רש"י ז"ל, 'המשכון משכון שני פעמים רמז למקדש שנתמשכון בשני חורבניו על עונותיהם של ישראל'. עכ"ל.

וקשה לכאורה, האיך היה יכול כביכול ברוך הוא וברוך שמו לקבל המקדש מאיתנו עבור משכון, הלא כתוב בתורה (דברים כד, ו): 'לא יחבול רחיים ורכב כי נפש הוא חובל, שכל שהיות הנפש תלויה בו אסור לקבל למשכון. וגם כתיב אחר כך: 'זאם איש עני הוא לא תשכב בעבטו, השב תשיב לו כו' כבוא השמש ושכב בשלמתו, ופירש רש"י ז"ל: 'אם כסות לילה הוא. ואם כסות יום, החזיריהו בבוקר'. כמו שכתוב כבר בפרשת משפטים ושמות כב, כה: 'עד בא השמש כו'. ואיך היה יכול השם יתברך לקבל למשכון המקדש מאיתנו, הלא כל חיות נפשינו היתה תלויה בו, וזה היה כסות שלנו

• ארון עדות •

אלה פקודי המשכון משכון העדות אשר פקד על פי משה וגו'.

משה הקים המשכון באופן פקידה שיוכלו להקימו אף בזמן הגלות

יש לפרש פקודי מלשון פקדון. רמז, שהמשכון נפקד ונגנז לדורי דורות, ואף בזמן הזה לא נאבד ח"ו המשכון מאתנו, ובכל דור ודור יכולים להקים את המשכון להשראת השכינה בתוך בני ישראל כמו"ש כבר בענין הזה.

וזה פירוש 'אשר פקד על פי משה', היינו שהמשכון נגנז ונפקד על ידי משה רבינו ע"ה, היינו שהוא הקים את המשכון בכח הזה שיוכלו ישראל תמיד להתעורר ולעשות משכון ד' וכו'.

עמוד קפ

• דברי בינה •

אלה פקודי המשכון משכון העדות. (לח כא)*
דהנה אמרו חז"ל "אלה פקודי המשכון משכון, שנתמשכון ב' פעמים על עוונותיהם של ישראל". ולהבין ענין המשכון לפניו יתברך. והענין הוא, כי בנדבות המשכון, אשר נתנו ישראל באהבה ושמהה גדולה, התקשרו כל הרצונות שלהם בהשם יתברך, ואלו הרצונות הקדושים של ישראל נטל הקדוש ברוך הוא אליו למשכון – כמו אדם שנוטל משכון מחבירו, שלא ישכה לשלם החוב המגיע אליו. כמו כן כביכול, נטל את כל הרצונות והמחשבות הקדושים שהיו לישראל בעת נדבת המשכון, שיהיו זכורים

ובעת, בגלות המר, מי שזוכה לדאוג עבור המקדש, וצועק בכל לבבו ונפשו להשם יתברך על זה, אזי מיד נותן לו חלקו הפרטי שיש להאדם בהמקדש, וטועם מזונעם העליון. והמחברת הכלליות, המקדש כולו עם כל כליו ליתן לנו, זאת תלוי שכל ישראל ביחד יאנחו ויועקו על זה מקירות לבם, ואז גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון והגיב, מן, כי"ר במהרה בימינו אמן.

עמוד קח

• ישועות אברהם •

אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו'. (לה כא)

ויש לדקדק כפול התיבות 'המשכן - משכן', 'פקודי - אשר פקד' הנאמר בכאן. ופירש רש"י: שני פעמים משכן, רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבניו וכו'. ויש לדקדק למה רמזו דבר זה בכאן.

ואפשר לומר בקיצור, דהנה ידוע שבענין מקדש ראשון היה ביטול תורה והמצות, ובשני שנאת חנם. וזה שרמז הכתוב בכאן "אלה פקודי המשכן" חסרון ותיקון החטא של ביטול המשכן יכולים להתמלאות על ידי "משכן העדות" על ידי קיימות התורה והמצות וחסרות תיקון החטא של משכן השני "אשר פקד" אשר יחסר לנו יכולין לתקן "על" ידי "פי משה" - על ידי אהבת ישראל כמו שמושה רבינו תמיד היה מתפלל ומבקש על בני ישראל ועל ידי שמירת הדברים הללו נזכה במהרה לבנות בית המקדש ובא לציון גואל במהרה בימינו אכי"ר.

עמוד קלט

ביום ובלילה, להגן עלינו מכל דבר. וכל ההשפעות טובות, הן בגוף והן בנפש, היה לנו מבית קדשינו ותפארתינו, וכשלקה המקדש מאתנו, לקח כל החיות מאתנו.

והתירוץ הוא, שכדין עושה עמנו השם יתברך, 'זאין עול צדיק וישר הוא' ודברים לב, ה. שבפרשת משפטים כתיב ושמות כב, כז: 'כי הוא כסותו לבדה הוא שמלתו לעורו כו' והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני'. ובוה הפסוק רמז השם יתברך תירוץ מספיק לקושיא הנ"ל: שהשם יתברך יושב ומצפה שישראל עמו יתיישבו בדעתם היטב זאת, איך שנחסר להם המקדש אשר היה להם חיות הנפש וכסות יום ולילה, ואין לנו במה לכסות עצמינו, ובמה להחיות נפשינו. - ותיכף ומיד כאשר אדם מישראל מיישב זאת בדעתו, ודואג מקירות לבו על חסרון בית קדשינו, אזי מחזיר לו השם יתברך המקדש ללבו, ומשרה שכירתו עליו, וטועם מעבודתו יתברך כל מיני מתיקות ועריבות מעין עולם הבא.

וזהו זיהיה כי יצעק אלי ושמעתי, באם יצעק אדם על זה, ויתמרמר בכל לבו על החסרון שיש לו מהמקדש. - אזי תיכף ישמעתי, וניתן לו המשכון בחזרה כדין התורה, ומשרה שכירתו עליו, ויוכל להמשיך כל השפעות טובות לישראל מן המקדש העליון הבא אליו.

וכאשר יעזור לנו השם יתברך, שכל ישראל ביחד ישובו בתשובה שלימה לפניו יתברך, וכל דאגתם ומאוויהם לא יהיו רק לזכות עוד להבית המקדש, אשר הוא כל חייהם. - אזי תיכף יחזור לישראל המקדש הכללי, שהוא לכל ישראל ביחד.